

UDC 343.98

DOI: 10.31733/2078-3566-2020-5-232-236

Dmytro SHAPOVALOV®
Cand. of Medical Sciences,
Honored Doctor of Ukraine
(Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs, Dnipro, Ukraine)

INTERACTION OF INVESTIGATOR WITH KNOWLEDGEABLE PERSONS DURING EXPERT RESEARCH

Дмитро Шаповалов. ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧОГО З ОБІЗНАНИМИ ОСОБАМИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Досліджено окремі аспекти використання спеціальних знань певних фахівців в ході проведення слідчих (розшукових) дій. Здійснено аналіз кримінально-процесуальних та інших законодавчих норм, висловлене критичне ставлення до реформаційних процесів щодо розмежування та думки провідних науковців з приводу. Зазначені процесуальні дії, які потребують залучення спеціалістів-криміналістів, зокрема: слідчий огляд, обшук, слідчий експеримент. Залучення спеціаліста фахівці в галузі медицини основному відбувається для проведення: огляду місця події та огляду трупа; ексгумації; освідування; слідчого експерименту; отримання зразків для експертизи; проведення експертизи; проведення слідчих (розшукових) дій за участю малолітньої або неповнолітньої особи. Наголошено на необхідності фахової допомоги на всіх етапах проведення слідчих (розшукових) дій – підготовчому, робочому та документальній фіксації результатів. З огляду на те, що функціональні обов'язки інспекторів-криміналістів не передбачають володіння глибокими знаннями в дактилоскопії, трасології, холодній і вогнепальній зброї тощо, акцентовано увагу на доцільності залучення працівників Експертної служби МВС України. Досліджено всі види допомоги спеціаліста, які поділяються на криміналістичну, консультативну, методичну та технічну, розкрито сутність кожної. Розглянуто дискусійне питання залучення медика замість судово-медичного експерта, доведена помилковість такої взаємозаміни. Зроблено порівняльний аналіз з практикою проведення огляду місця події в США, позитивно відмічено не просто залучення, а здійснення безпосередньо самого огляду не детективом чи прокурором, а оглядовою групою фахівців. Висловлені пропозиції щодо застосування сучасного криміналістичного обладнання.

Ключові слова: *слідчий, спеціаліст, органи досудового розслідування, слідчі (розшукові) дії, слідчий огляд, обшук, слідчий експеримент.*

Relevance of the study. To obtain the full amount of forensically significant information during the procedural actions in criminal proceedings, not only special equipment is required, but also certain knowledge, skills and abilities. Achieving the ultimate goal of the pre-trial investigation is possible under the conditions of fruitful cooperation of the investigator with knowledgeable persons. This is evidenced by a number of factors. Thus, adhering to the latest changes in the legislation on careful continuous recording of one or another investigative (search) action alone, it is quite difficult, and sometimes almost impossible, to perform all this alone. Finding traces of the committed criminal offense, their fixation, proper packaging and removal, the use of photo and video, etc. - all this is the experts' prerogative.

Recent publications review. Fundamental work on the use of special knowledge and the involvement of knowledgeable persons during the proceedings were studied by such scientists as: M.I. Avdeyeva, V.D. Arsenyev, V.P. Bakhin, R.S. Belkin, V.D. Bernaz, A.I. Winberg, L.M. Holovchenko, G.I. Gramovich, A.V. Dulov, A.V. Ishchenko, N.I. Klymenko, V.V. Kovalenko, V.O. Konvalova, B.S. Kuzmichov, V.K. Lisichenko, V.H. Lukashevych, Ye.D. Lukyanchikov, I.V. Pyrih, M.V. Saltevsyy, K.O. Chaplynsky, V.Yu. Shepitko, M.H. Shcherbakovsyy, P.V. Tsybaly, V.V. Tsyrcal and others. In their researches they widely studied the institute of special knowledge with its components. At the same time, the rapid development of science and technology, constant changes in legislation affect these issues and require additional analysis.

© Шаповалов Д. О., 2020

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-1721-5150>

k_ksmp@dpuvs.in.ua

The article's objective is to determine the main directions of interaction of investigator with knowledgeable persons during the investigation (search) actions in criminal proceedings.

Discussion. Further actions of law enforcement officers in criminal proceedings will depend on successfully conducted investigative (search) actions aimed at searching, detecting and extracting trace information. However, certain factors stand in the way, including inconvenient time of day, insufficient lighting, outdated equipment, and so on. It should be noted a significant complication of work in the pandemic.

Scholars carefully studied the investigative (search) actions, the procedural aspect, the organization and tactics of conduct, compliance with changes in legislation. However, the use of special knowledge, the main carriers of which in conducting procedural actions are multidisciplinary experts, always has its own characteristics and improves in proportion to scientific and technological progress.

Interviewing of practitioners has found that during the investigation of criminal proceedings, experts were involved in the following procedural actions: for investigative examination - in 90 % of cases, search – 78 %, investigative experiment – 56 %, other procedural actions – 13 %.

Thus, as a rule, forensic experts from the forensic support departments of the investigative divisions of the National Police of Ukraine are involved as experts for the investigative inspection, search, and investigative experiment, whose task is to properly collect and extract traces.

As Ye.V. Kovalevska notes, experts in the field of medicine are involved in conducting mainly for: inspection of the scene and examination of the corpse; exhumations; examination; investigative experiment; obtaining samples for examination; conducting examination and conducting investigative (search) actions with the participation of a minor [3, p. 13].

The functional responsibilities of forensic inspectors do not involve deep knowledge of fingerprinting, tracing, cold steel and firearms, etc. Therefore, in difficult cases it is possible to involve employees of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. But, as practice shows, the bureaucratic procedure of registration of such interaction does not promote fruitful cooperation.

As I.V. Pyrih rightly noted the reform of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs has led to both positive and negative consequences. Among the positive points should be noted the separation of functions of technical-forensic and judicial-forensic support of the investigation, which contributed to the observation of the principle of independence of judicial examination. On the other hand, there were problems with the staffing of both Scientific-Research Expert-Forensic Centre units and the sectors of technical-forensic support of investigative departments. The level of forensic training of forensic inspectors of the investigative departments of the National Police today remains quite low. Lack of skills of forensic inspectors affects the final result - the quality of the investigation of criminal offenses, the formation of the evidentiary base [6, p. 12].

Of course, the investigator is the central figure of one or another investigative (search) action. However, as K.O. Chaplynsky notes, specialists (experts) provide the head of the operation and the heads of individual search teams with advice and recommendations of scientific and technical nature (for example, how best to prepare a procedural action; what techniques, methods and tools should be used to identify, collect, record and pre-examine evidence) and assistance in the use of forensic equipment and search devices. At the same time, experts can help in drawing up plans, schemes and drawings [9, p. 85].

Types of specialist assistance are divided into forensic, advisory, methodological and technical one. Forensic assistance consists in the preparation, organization and conduct of a certain investigative (search) action; detection, fixation, seizure of evidence, sampling for expert research.

Some scholars emphasize an integrated approach. On the example of modern textbooks on fingerprinting, scientists note that it is difficult to find in a compact form the entire technological chain of techniques, methods and tools that must be in a full fingerprint examination of handprints from the moment of detection at the crime scene to the conclusion of fingerprint examination. As a rule, such recommendations are scattered across different chapters of assistance and are not perceived by those who examine handprints as a whole [5].

Methodical assistance consists in explaining the correct names of the seized objects or their parts during the investigative (search) action by an expert in terminology used in a particular field of knowledge. Sometimes, when drawing up the report, the investigator writes down this

information under the dictation of an expert. When providing this assistance, the investigator receives new special knowledge, improving his/her professional experience. Technical aid is to assist the investigator in the use of forensic tools in the course of investigative (search) actions; inspection, detection, fixation, seizure of physical evidence; drawing up diagrams, drawings, etc. Advisory assistance is expressed in oral explanations, references on special issues that may arise or arise in the preparation and conduct of investigative (search) actions, the procedural registration of their results. A forensic expert provides all these types of assistance [1].

Undoubtedly, the activity of an expert during various investigative (search) actions has its differences. However, it is possible to single out common tasks during a search, inspection, and investigative experiment. In this context, a number of scholars note that the expert's assistance is as follows:

- use of scientific and technical means to search, fix, seize criminologically significant information;
- inspection of technically complex objects;
- preliminary assessment of items;
- advisory assistance on issues requiring special knowledge [8, p. 48].

Depending on types of criminal offenses committed, there is a need to involve multidisciplinary experts, which can be computer specialists, economists, chemists, ballistics experts, explosives technicians, etc. Today, in Ukraine an investigative task force includes one expert who is busy in photo taking or videotaping, all the work related to traces, packaging, and photo tables design also takes much time.

If we pay attention to the foreign colleagues' experience, the group of experts gives a greater result.

As R.L. Stepanyuk notes, a significant difference between the practice of US investigations and ours is the possibility not just of involving, but of conducting the inspection itself, not by a detective or a prosecutor, but by a review group of experts. Of course, we should remember that the US criminal justice system does not provide for a full-fledged pre-trial investigation. Therefore, compliance with formal procedures for registration of the results of investigative (search) actions of foreign colleagues is not as important as well as in Ukraine [7, p. 15].

Objects that specialists work with can be: the scene (area or premises); terrain or premises that are not crime scenes; living persons; items (tools and traces of a crime or criminal); corpse; documents; animals or their corpses [2].

In our opinion, the examination of the corpse is debatable, in particular, the issue of involving a forensic-medical expert. Yes, some scholars suggest using the foreign colleagues' experience. Unlike in Ukraine, in the United States there is no mandatory requirement for the participation of a forensic expert in the examination of a corpse at the scene. There, the detective decides on this issue depending on the circumstances. This again must be noted most rational Americans. Not in all cases of examination of the corpse at the place of its detection there is a need to involve a forensic expert, and a regular doctor is enough. Distraction of forensic experts, the number of which is small, especially in the province, on visits to examine all the corpses leads to a decrease in the quality of their work on examinations [7, p. 16].

First, it is impossible to mix two different types of activity: 1) the participation of a forensic expert as a specialist in the investigative (search) action and 2) the execution of a forensic examination, for the erroneousness of which he is criminally liable.

Secondly, medicine, like no other scientific field of knowledge, has different branches, sub-branches, which differ from each other and which cannot be covered at the professional level. Therefore, in our opinion, corpses with signs of criminal offenses must be examined by an expert, who specializes in this, i.e. by a forensic expert.

An important aspect of this topic is the technical support, which mostly requires updating. As practice shows, experts use a small range of fingerprinting powders, use scotch tape instead of fingerprinting film, fingerprinting is performed in a stable way with paint and so on. They make photo- and video shooting using their own cameras.

Yu. M. Chornous rightly notes the need for modern equipment, in particular, laser scanning of the proceedings place, information retrieval systems of biometric identity, information retrieval systems for identification of human fingerprints, etc. [10, p. 326].

Undoubtedly, all of the above significantly affects the quality of investigative (search) actions and provides a positive result.

Immediately after the procedural action, the help of a specialist is needed to correctly describe the found and seized objects. The dictation by the specialist of certain fragments of the

protocol on specific items, such as homemade firearms, ammunition, cold steel, corpse, its parts, computer equipment and others significantly improves the content.

Conclusions. Summing up, it should be noted that during the investigative (search) actions, there are certain difficulties to overcome which is possible through fruitful interaction between the investigator and the expert. In order to conduct high-quality and professional investigative (search) actions such as inspection of the scene, search, investigative experiment, the work of narrow expert in the areas of activity is required. All this will allow to avoid a superficial approach in time and to prevent mistakes and miscalculations during the investigation of criminal offenses.

References

1. Бідняк Г. С., Пиріг І. В. Використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів : навч. посібник. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 140 с.
2. Благута Р. І., Сибірна Р. І., Бараняк В. М. та ін. Криміналістика: навч. посіб. за заг. ред. Є. В. Пряхіна. Київ : Атіка, 2012. С. 156.
3. Ковалевська Є. В. Використання спеціальних медичних знань під час розслідування злочинів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2018. 23 с.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17?find=1&text=%D1%81%D1%82+242#w14978>
5. Некоторые проблемы современной дактилоскопии. URL. <https://wiselawyer.ru.turbopages.org/wiselawyer.ru/s/poleznoe/23200-nekotorye-problemy-sovremennoj-daktiloskopii>
6. Пиріг І.В. Актуальні проблеми криміналістичного забезпечення судової експертизи. *Актуальні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування : матеріали наук.-практ. семінару (Дніпро, 24 травня 2019 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. С. 12-14.
7. Степанюк Р.Л. Окремі аспекти процесуального та організаційного забезпечення огляду місця події з урахуванням досвіду США *Актуальні питання теорії та практики криміналістичної науки: матеріали наук.-практ. семінару (Дніпропетровськ, 16 травня 2018 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. с.14-16.
8. Участь спеціаліста у проведенні слідчих (розшукових) дій під час розслідування корупційних злочинів: метод. рекомендації / Б. Б. Теплицький, О. М. Шрамко, В. В. Юсупов. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2019. 68 с.
9. Чаплинський К.О. Тактичне забезпечення проведення слідчих дій : монограф. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. ; Ліра ЛТД, 2011. 496 с.
10. Черноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів : монограф. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 492 с.

Submitted 17.12.2020

1. Bidniak, H.S., Pyrih, I.V. (2019). Vykorystannia spetsialnykh znan pry rozsliduvanni zlochyv [The use of special knowledge in the investigation of crimes] : navch. posibnyk. Dnipro: Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav. 140 s. [in Ukr.].
2. Blahuta, R. I., Sybirna, R. I., Baraniak, V. M. ta in. (2012). Kryminalistyka [Forensics] : navch. posib. za zah. red. Ye. V. Priakhina. Kyiv : Atika, [in Ukr.].
3. Kovalevska, Ye. V. (2018). Vykorystannia spetsialnykh medychnykh znan pid chas rozsliduvannia zlochyv [The use of special medical knowledge during the investigation of crimes] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk. Kyiv, 2018. 23 s. [in Ukr.].
4. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy vid 13.04.2012 №4651 VI [Criminal Procedural Code of Ukraine: Law of Ukraine of 13.04.2012 № 4651-VI]. (2012). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17?find=1&text=%D1%81%D1%82+242#w14978>. [in Ukr.].
5. Nekotoryye problemy sovremennoj daktiloskopii [Some problems of modern fingerprinting]. URL : <https://wiselawyer-ru.turbopages.org/wiselawyer.ru/s/poleznoe/23200-nekotorye-problemy-sovremennoj-daktiloskopii>. [in Russ.].
6. Pyrih, I. V. (2019). Aktualni problemy kryminalistychnoho zabezpechennia sudovoi ekspertyzy [Actual problems of forensic support of forensic examination]. *Aktualni problemy ekspertnoho zabezpechennia dosudovoho rozsliduvannia: materialy nauk.-prakt. seminaru*. Dnipro : Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav. S. 12-14 [in Ukr.].
7. Stepaniuk, R. L. (2018). Okremi aspekty protsesualnogo ta orhanizatsiinogo zabezpechennia ohliadu mistsia podii z urakhuvanniam dosvidu SSHA [Some aspects of procedural and organizational support of the scene review taking into account the experience of the United States]. *Aktualni pytannia teorii ta praktyky kryminalistychnoi nauky : materialy nauk.-prakt. seminaru*. Dnipro : Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav. S.14-16. [in Ukr.].
8. Teplytskyi, B.B., Shramko, O.M., Yusupov, V.V. (2019). Uchast spetsialista u provedenni slidchykh (rozshukovykh) dii pid chas rozsliduvannia koruptsiinykh zlochyv [Participation of a specialist in conducting investigative (search) actions during the investigation of corruption crimes] : metod. rek. Kyiv : Nats. akad. vnutr. sprav, 68 s. [in Ukr.].

9. Chaplynskyi, K. O. (2011). *Taktychne zabezpechennia provedennia slidchykh dii* [Tactical support of investigative actions] : monohraf. Dnipropetrovsk : Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav ; Lira LTD, 496 s. [in Ukr.].

10. Chornous, Yu. M. (2017). *Kryminalistychnе zabezpechennia rozsliduvannia zlochyniv* [Forensic support for the investigation of crimes]: monohraf. Vinnytsia : TOV «Nilan-LTD», 492 [in Ukr.].

Abstract

The article deals with certain aspects of the use of special knowledge of certain specialists in the course of investigative (search) actions. There is the analysis of criminal procedural and other legislative norms, and the critical attitude to reformation processes concerning delimitation and opinion of leading scholars concerning it has been expressed. Procedural actions that require the involvement of forensic specialists have been indicated, in particular: investigative examination, search, investigative experiment.

Keywords: *investigator, expert, pre-trial investigation bodies, investigative (search) actions, investigative examination, search, investigative experiment.*

UDC 343.82

DOI: 10.31733/2078-3566-2020-5-236-244

Nataliia SLOTVINSKA®

Ph.D in Law

(Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine)

EUROPEAN EXPERIENCE OF LEGAL REGULATION OF ANTI-CORRUPTION ISSUES IN THE PUBLIC SECTOR

Наталія Слотвінська. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ У ПУБЛІЧНОМУ СЕКТОРІ. Усунення, нейтралізація чи обмеження дії соціальних передумов корупції потребує системних змін в основних сферах соціального життя, насамперед у функціонуванні публічної влади. Оскільки корупція – це явище, яке пов'язане зі зловживанням певними можливостями, які надаються певною посадою чи службовим становищем осіб, які уповноважені на виконання функцій держави, традиційно вважається, що заходи запобігання корупції мають перш за все бути спрямовані на таких осіб. Важливу роль у попередженні корупції відіграє довіра суспільства та відповідальність органів публічної адміністрації перед ним. Запобігання та протидія корупції не можуть бути ефективними без здійснення попереджувальних заходів саме у публічному секторі – сфері, де виконують свої професійні обов'язки особи, уповноважені представляти державу. Корупція у державі та неефективне управління у ній є взаємопов'язаними явищами: неефективність державного управління неминуче стимулює корупційні відносини, а корупція, у свою чергу, знижує ефективність державного управління. Тобто неефективність державного управління є одним з факторів корупції у державі.

Антикорупційні стандарти ООН у публічній сфері передбачають здійснення комплексу заходів, які спрямовані на запобігання вчиненню корупційних правопорушень. Це, в першу чергу, вимоги до державних посадових осіб здійснювати свою діяльність на етичних засадах, які можуть бути встановлені у спеціальних кодексах поведінки, що допомагають особам, які виконують публічні функції, обрати правильний варіант поведінки при виникненні ситуації, в якій ризик вчинення корупційного правопорушення високий. Важливим питанням для врегулювання є виникнення конфлікту інтересів при здійсненні своїх посадових обов'язків, пов'язаного з цим декларування доходів державних посадовців. Умовою ефективної протидії корупції у публічному секторі є також здійснення заходів, спрямованих на забезпечення відкритості влади через доступ до публічної інформації та зменшення бюрократії та заплутаності у державному управлінні.

Ключові слова: *корупція, публічний сектор, правопорушення, кримінальне право, кримінальний закон, стандарт.*

Relevance of the study. Elimination, neutralization or restriction of the social preconditions of corruption requires systemic changes in the main spheres of social life, first of all in the functioning of public authorities. Because corruption is a phenomenon associated

© Slotvinska N. D., 2020

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-2756-4557>

n.slotvinska@meta.ua